

[Ole Espersen]

fældet. Vi synes, det er en nedvurdering af folks retssikkerhed, for til folks retssikkerhed hører nu engang muligheden for at kunne bruge retssystemet.

SiD skrev et brev til mig for et par måneder siden, hvori der står:

»Vi har i dag ikke lighed for loven, idet de mindrebemidlede ikke har råd til at føre sag i selv elementære, livsnødvendige sager. Hertil kommer, at i alle sager lurer den mulighed, at man kan tabe. Fri proces giver ikke dækning for advokatombkostninger til modparten, hvis man taber.

Hvis man som arbejdsskadet sygemeldt anlægger sag om tabt arbejdsfortjeneste og sveie/smerte, kan det være ruinerende at tabe, ligesom det kan være ruinerende at gå ind i en lejesag, i en feriepengesag, lønsag ...«.

Sådan er retstilstanden, og sådan har den været i adskillige år; og den bliver altså værre og værre, og den skal åbenbart blive værre endnu et år eller to, før ministeren ønsker at gøre noget.

Når jeg siger endnu et år eller to, så er det selvfølgelig ikke sådan et tilfældigt slag på tasken. Det er sådan, at der foreligger et udkast til betænkning fra udvalget. Det er et udvalg, der jo ikke ligefrem har haft den nuværende regerings interesse. Den nuværende regering satte dette udvalgsarbejde totalt i stå fra 1982 til 1984, og det blev først sat i gang efter pression fra Folketingets side. Var denne opfordring fra Tingets side ikke kommet, så var det ikke sat i gang endnu, vil jeg gå ud fra. Havde dette udvalg fortsat sit arbejde, havde vi formentlig for et år siden haft en retsreform inden for dette område, og vi behøvede ikke at have fremsat dette forslag. Men der er udvist, synes jeg, en uforståelig manglende politisk interesse, når det drejer sig om et væsentligt retssikkerhedsspørgsmål, der jo ellers ligger regeringen på sinde.

Når jeg siger, det varer 1 til 2 år, så er det naturligvis, fordi det udkast, der foreligger, og om hvilket der måske træffes en endelig beslutning i løbet af foråret – det er jo en omfattende betænkning – formentlig først vil foreligge trykt i august-september og derefter skal udgå til høring. Jeg går ud fra, at man sender en sådan betænkning til høring. Jeg går ud fra, at noget så vigtigt som det her ikke blot skal sendes til Folketinget, for at vi kan kommentere det; vi vil gerne se, hvad de berørte myndigheder mener. Og skal det

først til høring, kan vi i heldigste fald have et forslag i Tinget i slutningen af dette år.

Nu drejer det sig jo ikke bare om en lille nem betænkning med nogle forhøjelser af satser. Efter kommissoriet skal dette udvalg bl.a. »gennemgå de forskellige eksisterende retshjælpsordninger, således at der herved tilvejebringes et grundlag for mere langsigtede overvejelser vedrørende mulighederne for en samlet planlægning og koordinering inden for retshjælpsområdet«. Dette er en meget omfattende opgave, har været det for udvalget og vil også være det for Folketinget, og hvordan i alverden ministeren forestiller sig – det lå næsten i det, ministeren sagde – at Folketinget i oktober skulle kunne vedtage noget nyt på dette grundlag, forstår jeg ikke.

Derfor min påstand om, at udvalgsbetænkningen, lovforslaget og dettes færdigbehandling i Folketinget i det mindste vil være en proces, der vil tage et år. Og når det er tilfældet, så er jeg nødt til at sige, at det er helt uacceptabelt at vente med en regulering af indtægtsgrænserne og af satserne i øvrigt, som har stået uændret i 10 år. Hvis man mener noget med retssikkerhed, og hvis man mener noget med betydningen af lægdommere i retssystemet, kan man ikke være bekendt at lade være med at foretage nogen som helst form for justering på dette område som det eneste område.

Lad os i ro og med stor omhu behandle retshjælpsudvalgets betænkning, men lad os sørge for, at dette meget grundlæggende, men nemme, der består i en justering af satserne, kan ske forinden.

Jeg forstår ikke helt, at ministeren vil kombinere vederlag til lægdommere med retshjælpsordningen. Vi har taget det med i et samlet forslag, fordi begge dele jo vedrører områder inden for retsplejeloven, men tingene har intet som helst med hinanden at gøre.

Nu forstod jeg på ministeren, at man også ville forsinke forhøjelsen af disse alt for små vederlag, der har været uændrede i 10 år, under henvisning til et meget langstrakt udvalgsarbejde, der intet har med vederlagene at gøre. Jeg må sige, jeg er overrasket over det.

Den radikale ordførers bemærkninger, som jo langt fra var klare, gik ind for forslaget i princippet selvfølgelig, men man stoled åbenbart på, at der nok kom et eller andet